

VÁT

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Vát bemutatása	4
3. Örökségünk	6
4. Építészeti karakterek bemutatása	9
5. Építészeti útmutató, ajánlások	12
<i>Telepítés</i>	
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Kerítések</i>	
<i>Kertek</i>	
<i>Anyaghasználat</i>	
<i>Kapuk, ajtók, ablakok</i>	
<i>Tornácok, részletek</i>	
<i>Homlokzatképzés</i>	
6. Mai példák	26
7. Utcák, terek	27
8. Hirdetések, reklámtáblák	28
9. Impresszum	29

BEVEZETÉS

1

Vát településképi arculati kézikönyve abból a célból készült, hogy a község természeti adottságait, történelmi és kulturális értékeit bemutassa. Továbbá irányt kíván mutatni ahhoz, hogy a ma ismert településképet megőrizve hogyan, milyen módon építkezzenek vagy újítsanak fel Váton.

A dokumentumnak szemléletformáló célja is van. Hangsúlyozni szeretnénk azt a tényt, hogy bárminemű építkezés, hatással van mind az adott utca, mind a település összképére. Ebből a szempontból ajánlott az építőknek megfontolniuk, hogy milyen külső megjelenéssel ruházzák fel ingatlanjukat. Javasoljuk a közösségi gondolkodásmód elsajátítását.

A kézikönyvet egy folyamatosan bővülő dokumentumnak szánjuk, nem tekintjük lezártnak. Javaslatokkal élünk különböző építési megoldásokra az építőanyagoktól kezdve a színekig, mindezt a helyi építészeti hagyományokra alapozva, a településképet elsődleges szempontnak véve. Kiegészítő ábrákkal illetve a községben készült fényképekkel kívánjuk szemléletesebbé tenni ajánlásainkat. Más településekről származó, Váton kerülendő példákat is ismertetünk.

Reméljük, e településképi arculati kézikönyvvel segítségére leszünk az építkezni vagy felújítani készülőeknek!

VÁT BEMUTATÁSA

A Gyöngyösi-sík keleti peremén fekvő község közel félúton van Szombathely és Sárovar között. Váton keresztülhalad a 86-os főút; külterületén található a 88-as főút vége, illetve a 86-os főúttal egy irányban az M86-os autót is átszeli határát.

Az őskor óta lakott helynek számít, erre utalnak a külterületén feltárt vaskori sírhalmok. Savaria közelsége végett a római korban is fontos kereskedelmi útvonal futhatott a vidéken, így feltételezhető római kori lakottsága is. A honfoglalást illetve az államalapítást követően Vas vármegye része lett. 1226-ban Wald néven szerepelt először egy oklevélben. Rá szűk egy évszázadra, 1324-ben megemlítették templomát. Károly Róbert király 1329-ben lukafalvi Zarka Miklósnak adományozta a község területét.

A török korban a királyi Magyarország része volt, mégis sorozatos oszmán portyázások érték a környékét. A XVI. században a reformáció a faluban is teret hódított, ám az ellenreformáció hatására a XVII. század elején a lakók visszatértek a katolikus hitre.

A század végén már Nádasdy Tamás birtokaként tartották számon Vátot. Valószínűsíthetően az ő adományából a XVIII. század első felében felépítették a mai római katolikus templomot. A kor neves geográfusa-statisztikusa, Vályi András így mutatta be a települést az 1800-as évek derekán: „*magyar falu Vas Várm. földes Ura Gr. Nádasdy Uraság, fekszik Felső-Szilvágnak szomszédságában, mellynek filiája; határja síkos, földgye termékeny, réttye elég, és jó, legelője, fája, erdeje van, piatza Kőszegen, és Szombathelyen.*”

Az első katonai felmérés (1763-1787)

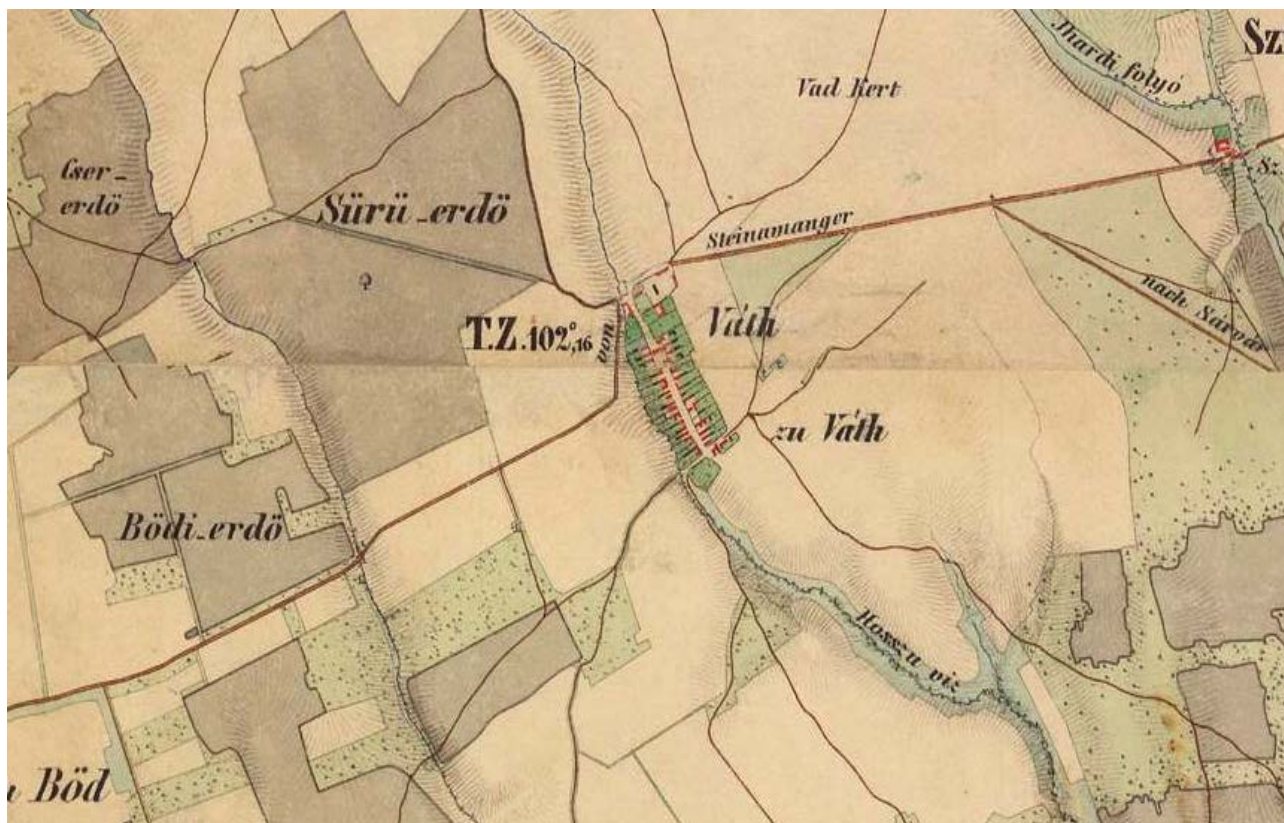
Rá fél évszázadra Fényes Elek földrajzi író Vátot ekképp írta le: „magyar falu, Vas vmegyében, Sárvár és Szombathely közt: 550 kathol., 30 evang. lak. Közel a helységhez láthatni egy 1787-ben eltöröltetett servita szerzetet és szentegyházat, mely váthiszentkútnak neveztetik, s melyet gr. Nádasdy Ferencz koronaőr alapított 1720-ban, s most is az említett nemzetség egy adományos lelkészt tart itt maga költségén. A szentegyházban látható csudatevő Szűz Máriához népes búcsújárások történnek.”

1898-ban Vas vármegye monográfiájában Vát „magyar község, 73 házzal és 766 r. kath. és ág. ev. lakossal. Postája van, távírója Acsád. A község határában vaskori sírhalom van. Az ugyanitt levő Szentkútnál egy régi Páloskolostor romjai láthatók. Földesurai a Nádasdyak voltak, azután Wrede Alfréd herczeg. Utolsó előtti

birtokos báró Watzdorf Konrád volt, jelenlegi birtokosa pedig Zierer Vilmos, kinek itt szép kastélya van, mely körül terjedelmes park terül el (...) 1910-ben 919-en lakták a települést. Az első és második világháború egyaránt áldozatokat követelt a községből. A második világhégest követően Vát keleti határában szovjet katonai gyakorlótér működött.

Az M86-os út elkerülő szakaszának 2009-es átadásáig a községnek a legnagyobb gondot a 86-os számú főút hatalmas átmenő forgalma jelentette. A délnyugati határban Porpác községgel közösen repülőtér építését tervezték Savaria Airport néven, amely kérdésben népszavazást is tartottak 2009-ben. Bár a többség támogatásáról biztosította a beruházást, megvalósítása később meghiúsult. 2015-ben 659 fő élt Váton.

A második katonai felmérés (1806-1869)

ÖRÖKSÉGÜNK

Vas megye síksági települései jellemzően vízfolyások közelébe és/vagy kereskedelmi útvonalak mentén jöttek létre. Vátra mindkettő igaz, hiszen a Hosszú-víz valamint a Szombathelyt Sárvárral összekötő – ma már 86-os számozott viselő – útvonal találkozásánál helyezkedik el. A többutcsás szerkezetű község nagy része a főúttól délre és a pataktól keletre van. Ezen a részen az északnyugati-délkeleti irányban futó utcák jellemzőek. A Tavasz utca településközponti része beépítetlen. A három katonai felmérésből megállapítható, hogy a 86-os főút vonalát (belterületi nevén Magyar László utcát) leszámítva az abból elágazó Fő út a község életének legfontosabb és egyben legrégebbi utcája. A településen műemléki védelem alatt álló épület nem található.

Az utcairánytól függetlenül ahol telekkialakításra került sor, ott az utcára merőlegesen, szalagtelkes rendszerben. A lakóházállomány régi építésű része jellemzően telek-oldalhatárra valamint előkert nélkül, közvetlenül a kerítésvonalba épült (utóbbi a Fő úton figyelhető meg, a település többi részén inkább a kis előkert használatos). Hagyományos, XX. század eleji épületekből rendkívül kevés maradt fent; főbb tulajdonságaik közé tartozik a hosszú kialakítás, a kontyolt nyeregtető, oromzati füstlyuk alkalmazása, a gazdasági épülettel történő kiegészítés. A településen túlnyomórészt többségében a szocializmus idején felhúzott családi házak láthatók, melyeknek közös jellemzője a népi építészeti elemek elhagyása, a szematikus, dísztelen külső, négyzetes alaprajz. Továbbá az utcafronti két darab háromosztatú ablakos megoldás, a sátoztető alkalmazása ugyancsak közös elem. Számos felújított, korszerűsített változattal találkozhatunk Váton. Az új építésű házak nem kapcsolódnak a telek-oldalhatárhoz, viszont rendelkeznek előkerttel. Szombathely és Sárvár közötti frekvenciált helyen való fekvésének köszönhetően sokan a városokból költöztek Vátra ki, ennek is köszönhető az új építésű többszintes családi házak elterjedése.

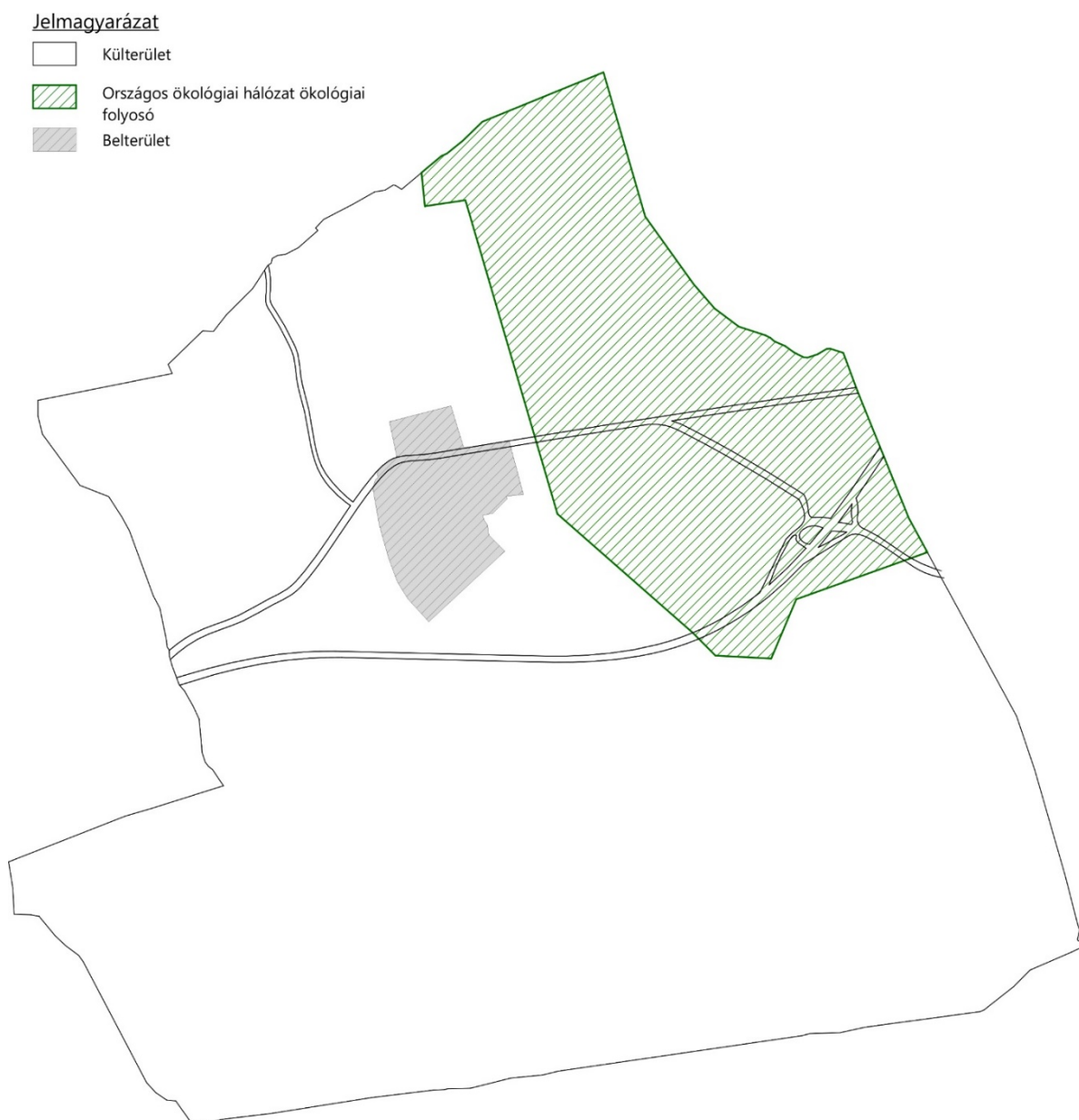
Szent Kozma és Damján templom

A római katolikus templomot 1324-ben említették először. A XVIII. századtól Vasszilvágyleányegyháza volt, amelynek kegyuraságán Nádasdy Tamás és a helyi nemesek osztoztak. Az órahelyes párkányú, Szent sokszög alapú gúlasisakos tornya az egyhajós, félköríves záródású szentélyű épület előtt áll.

Természeti értékek

Vát külterületén található az Országos ökológiai hálózat ökológiai folyosója, amely a különböző állatfajok zavartalan vándorlását biztosítja. A Gyöngyösi-sík felszínét kavicstakaró, vályogos, löszös üledék borítja, a felszín vertikális tagoltsága igen csekély, felszíni formákban szegény a táj, csak a patakok medrei, az árkok, töltések teszik változatosabbá. A község éghajlata mérsékeltén hűvös, mérsékeltén száraz, a napsütéses órák száma 1 850-1 900 között van évente. Az évi átlagos hőmérséklet 9 °C körül alakul, a csapadék pedig általában nem éri el a 650 mm-t. A falu határának jellemző talajtípusai az erdőtalajok, melyek nem jó termőképességükről ismertek.

ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

A településen a területfelhasználás és a településkép karaktere szerint elválasztható egymástól a kül- és belterület, ezen belül a beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek.

Belterület

A belterületi beépített és a még beépíthető területek zöme lakóterület.

A lakosság évszázadokon át formálta a község arculatát. A történeti térképeken látszik, hogy korábban Vát egyutcás, szalagtelkes település volt. Ez az utca még mindig felismerhető a mai településszerkezetben, itt található a templom, a posta és más szolgáltatások. Mára a település keleti, észak-keleti irányban több utcával kibővült. Váton halad át a 86-os számú főút, amely mentén újabb településközponti funkciók kerültek elhelyezésre, például vendéglő.

Az épületek kialakítása változatos. A történeti főutcán az egykori hagyományos házak közé itt-ott beékelődtek már a XX. század második felére jellemző kockaházak. Ezek a típusú lakóházak településszerte megtalálhatók hol elszórtan, hol egymás mellett elhelyezkedve. Az így kialakult változatos megjelenés az egész belterületi beépítésre jellemző.

Külterület (mezőgazdasági, ipari és kertes területek)

A külterület legnagyobb része szántó, erdő, kert vagy gyümölcsös. Ezen természetközeli területek karakterét fontos megőrizni.

A főútvonal mellé több nagyobb gazdasági üzem települt. Gazdasági épületek esetében javasolt a természetes színek vagy a zöldtető használata, továbbá a tájba illesztést segítő növénytelepítés a gazdasági területek környezetében.

Az itt lévő épületek léptékükben, telepítésükben különböznek a község lakó- és igazgatási részein lévő épületektől, ezért a kézikönyvben külön építészeti karakterként határoljuk le.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

5

Az építészeti útmutatóban szereplő ajánlásainkkal szeretnénk segítséget nyújtani építész és építtető számára, hogy a településen olyan új építéseket, épületfelújításokat valósítsunk meg a jövőben, amelyek megőrzik a település egyedi hangulatát.

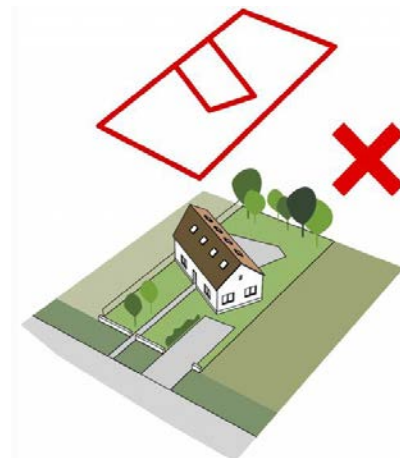
Ismerjük meg környezetünk értékeit, mielőtt beavatkozunk!

Általános beépítési ajánlások

TELEPÍTÉS

Vát községben az oldalhatáron álló beépítés a leginkább jellemző, a telken belüli elhelyezkedés vonatkozásában pedig az utcára merőleges rendszerű telepítés ajánlott.

Indokolatlanul elforgatni az épületet ettől a tengelytől és hátrahúzni nem javasolt.

Az egyvonalban lévő házak adják a történeti település harmonikus utcaképét. Az adott utcára jellemző előkert kialakításával célszerű lakóházat tervezni.

Új ház építéskor javasolt az utcában meglévő épületek telepítéséhez illeszkedni. Az épületet indokolatlanul hátrahúzni vagy elforgatni a jellemző tengelytől nem javasolt.

MAGASSÁG

Vát történeti településrészén a családi házak magassága közel megegyezik.

Településképi szempontból indokolt, hogy a jelenlegi szövetbe újonnan beilleszteni kívánt házak hasonló építménymagassággal épüljenek, mint a már meglévő épületek.

A Kossuth Lajos utca kivételével a történeti településrészen az egyszintes házak jellemzők. Ehhez javasolt illeszkedni.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Vát történeti településrészen a meglévő lakóépületek tetőhajlásszöge általában 35-45 fok között van.

Új házak építésekor, felújításkor ügyeljünk arra, hogy hasonló tetőhajlásszöggel készüljenek, mint a környezetükben lévő épületek.

A túl magas illetve alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a település utcaképebe.

TETŐFORMA

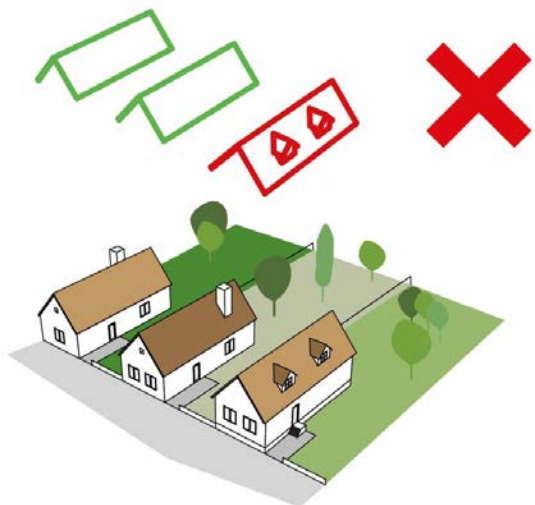
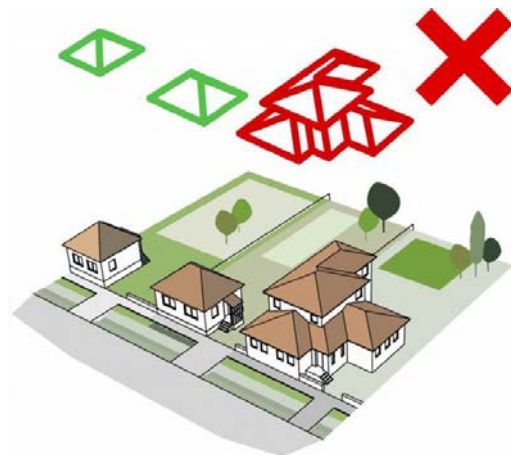
A váti tetőformák egyszerű nyereg- vagy sátoztetők.

Új ház tervezésénél a szomszédos épületek figyelembevételével javasolt illeszkedni a környezethez.

A nyeregtetős házakból álló utcaképbe nem ajánlatos tördelt, összetett tetőformájú épület illesztése, hanem a szomszédoshoz hasonló.

Példa a községbe illő tetőformára.

SZÍNEK

A településen a homlokzatok színvilága változatos, de ajánlott a pasztellszínek árnyalatainak használata. Kerülni kell a harsány, élénk színek alkalmazását.

Egységes karakterű utcarészletek esetében ajánlott hasonló színek használata, melyek a karakter erősödését eredményezik.

Nem elfogadhatóak a rikító fémlemezfedések vagy burkolatok alkalmazása, továbbá nem javasolt a túlzott homlokzatdíszítés sem.

Példa megfelelő színhasználatra. Javasolt a világos pasztellszínek használata, lehetőleg sötét színű fa nyílászárókkal, vöröses cserépfedéssel.

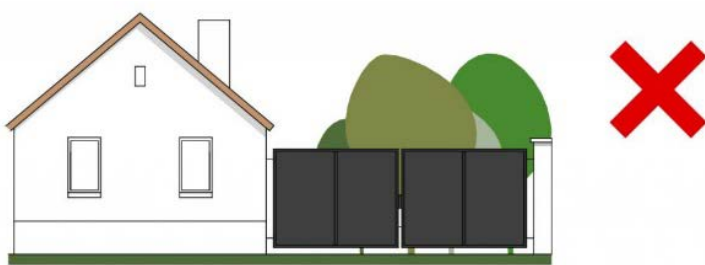
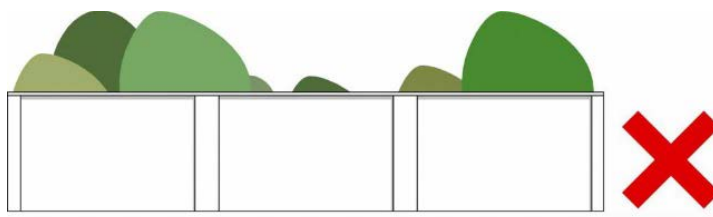
KERÍTÉSEK

A beépítési módot figyelembe véve az épített, tömör kerítés elfogadható Váton. A tömör kerítéseket célszerű a ház színével egyező színű vakolt, esetleg nyerstégla felülettel ellátni, felújítani.

A kezeletlen felületű beton elemes tömör kerítés alkalmazása kerülendő, vagy színezéssel javasolt. A színhasználat pasztellszínekkel, a ház színével megegyező, harmonizáló formában ajánlott.

A község peremterületén jellemzőek az áttört kerítések, itt kerüljük a tömör kerítés használatát.

A teljesen áttört, drótfonatos kerítést utcafronton próbáljuk kerülni.

Példa a településen fellelhető, természetes anyagból készült kerítésre.

Váton eltérő anyaghasználattal találkozhatunk; a település jó példája annak, hogy a hagyományos mellett megférnek a modern anyagok is.

A településképre jellemző az áttört kerítés fémről és fából, lábazzal és lábazzal nélkül is. Azonban megfigyelhető a tömör, kevésbé áttört és zárt sorú hatást keltő térelválasztó is. Ez esetben megfontolandó annak újraszínezése, illeszkedve a házak pasztellszíneihez. Javasolt a világos, az adott ház színéhez igazodó áttört kerítések használata.

KERTEK

A terület növényalkalmazását befolyásolja az eredeti vegetáció, mely itt a gyertyános-kocsányos tölgyes és a cseres-kocsányos tölgyes. A névadó fajok természetükből adódón leginkább parkokban szoliterként nyújtják legfőbb díszítőértéküket, viszont a kocsányos tölgynek ismerjük néhány kompakt, oszlopos fajtáját pl. *'Fastigiata'*, *'Fastigiata Koster'*, melyek jóval kisebb helyigényűek.

A gyertyánnak pedig megvan az a nagyon előnyös tulajdonsága, hogy jól tűri a metszést, így alkalmas akár sövénynek és télen még takar is elszáradt lombjával, melyet nem hullajt le.

Ezen kívül népszerű a csüngő habitusú *'Pendula'* és az oszlopos *'Fastigiata'*, utóbbi utcafásításra is alkalmas lehet. Jellemző ezekben a társulásokban a magyar kőris, illetve a magas kőris is.

Meg kell említenünk a keskenylevelű kőris *'Raywood'* fajtáját, mely ellenálló, jó várostűrő, kiválóan használható utcafásításra és gyönyörű vöröseslilás őszi lombszínt produkál. A magas kőrisek közül a parkokba ajánlható például a nagyméretű *'Westhof's Glorie'*, *'Althena'* és *'Atlas'*, míg kiskerti telepítésre, illetve útsorfának alkalmas a gömb koronájú *'Nana'*.

Hársak közül mindhárom őshonos fajunk jól alkalmazható. Leggyakoribb az ezüst hárs, melynek *'Zentai Ezüst'* fajtája igen jól tűri a városi klímát és kiváló utcafásításra keskeny, zárt koronájának köszönhetően. Ugyancsak megemlítendő többek között a *'Teri'* is, mely kis méretéből adódóan akár házikertekbe is javasolható, de szűk utcákba is megfelelő. Terebélyesebb fajták közül az egyik legnépszerűbb, szoliter parkfának ideális a *'Szeleste'*. A nagylevelű és a kislevelű hárs is jó alkalmazkodóképességűek, szép szabályos koronát nevelnek és rengeteg népszerű fajtájuk ismert, melyekkel hangulatos, árnyas kertrészeket alakíthatunk ki vagy éppen közterületeket ékesíthetnek. Ilyenek többek között a kislevelű hársak közül a *'Greenspire'*, a *'Greenglobe'* és a *'Rancho'*, melyek kiskerti viszonyok között is megállják helyüket, de az első kettő utcafásításra is alkalmas; valamint a nagylevelű hárs *'Pannónia'*, *'Örebro'* és *'Ági'* nevű fajtái, utóbbi kettő viszont leginkább parkokba való tekintélyes méretüknek köszönhetően.

Juharok közül igen jellemző a társulásokra a mezei juhar és a tatárjuhar jelenléte. Mezei juharok közül a *'Royal Ruby'* és a *'Red Shine'* vörösen kihajtó leveleikkel, majd ősszel újra vörösbe öltöző lombjukkal a kert ékességei lehetnek, terebélyes koronájuk pedig árnyékot biztosít. Megemlíthető még az *'Elsrijk'*, melyből akár sövény is nevelhető. A tatárjuharok köréből pedig javasolható a gyönyörű, élénkpiros terméseivel díszítő *'Hot Wings'*, mely alkalmas utcafásításra és előnyei közé tartozik rendkívüli ellenállósága.

Fontos megemlíteni a közönséges nyírt is, melynek ugyancsak ismertek alapfaján kívül akár kiskerti telepítésre is alkalmas, kisebb méretű fajtái. A *'Youngii'* csüngő koronájával díszít, a *'Laciniata'* szeldelt leveleivel gyönyörködtet, míg a *'Bíbor'* és *'Purpurea'* különlegessége sötétbordós, szinte lilás lombszínében rejlik.

Ugyancsak látványos a pirosvirágú galagonya is, mely élénk színű virágzatával, majd terméseivel díszít, és habitusának köszönhetően jól alkalmazható utcafásításra, valamint kertekbe is javasolható. Galagonyák közül az egybibés is bátran választható, melynek oszlopos habitusú *'Stricta'* fajtája igen népszerű.

Gyümölcsfélék közül az alma és körte termesztése jellemző ebben a térségben, illetve savanyú talajokon a szelídgesztenye, így ezek bátran megjelenhetnek a kiskertekben is.

Cserjék közül a társulásban gyakori a közönséges fagyal, mely nyírott sövénynek kiváló, illetve fogyasztható termése miatt igen értékes a közönséges mogoró is. Fajtái igen látványosak, a *'Contorta'* csavarodott ágrendszerével díszít, mely leginkább lombtalan állapotban érvényesül, *'Fuscorubra'* és *'Atropurpurea'* fajtái pedig bordós lilás lombszínükkel válhatnak a kert különleges elemévé.

Megemlítendőek még a lángvörös vesszőivel díszítő veresgyűrű som fajtái is pl. a *'Winter Beauty'*, illetve ugyanebből a nemzetségből választhatunk nem honos fajokat, például a fehér somot, melynek legnépszerűbb fajtái a vesszőjével, tarka levelével és fehér termésével díszítő *'Sibirica Variegata'* és az ősszel feketére színeződő vesszejű *'Kesselringii'*.

Ki kell emelnünk néhányat a nem őshonos cserjék közül, hiszen a talajadottságoknak köszönhetően errefelé olyan fajok is választhatók a kertekbe, melyek inkább az enyhén savanyú talajokat kedvelik. Például megjelenhetnek a kertekben egyes rododendronok, vagy liliomfák.

Évelők közül árnyéki gyeppótlónak alkalmas a podagrafű, illetve ültethetünk meténgféléket is ilyen céllal. Mindkettőnek elterjedt változata a színes levelű *'Variegata'* fajta. Díszfűfélék közül megjelenhetnek egyes savanyú talajokat kedvelő sás fajok, fajták pl. *Carex umbrosa* *'Thinly Thin'*, illetve néhány csenkeszféle. Helyet kaphat a kertekben az alpesi erika is, mely kifejezetten savanyú talajokat kedvel.

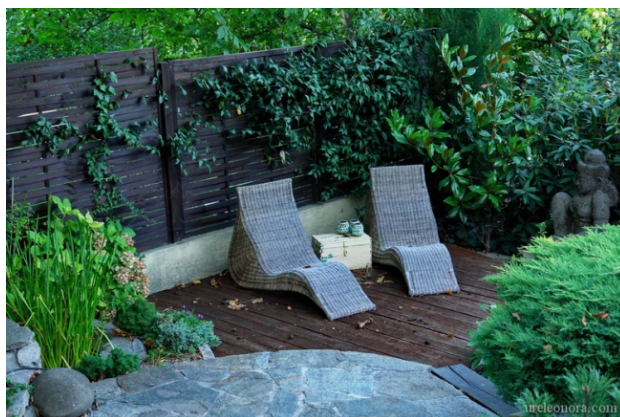

Az előkertekben leginkább az örökzöldek jellemzők, megtalálhatók a nyugati tuja változatos fajtái, borókafélék, legyen szó oszlopos, gömb formájú vagy terülő habitusúakról, illetve jellemzők a fenyőfélék pl. lucfenyő is. Azonban a nagyméretű, terebélyes fává növekedek telepítése meggondolandó, mert későbbiekben túlságosan leárnyékolja a házat, sőt balesetveszélyessé válhat, illetve hulló tűleveleivel is bosszúságot tud okozni. Jellemzők a nyírott sövények, például tujából vagy fagyalból kialakítva.

Megjelenhetnek ezek mellett különösen félárnyékos helyeken, örökzöldek árnyékában a virágaikkal díszítő, gyönyörű rododendronok, de akár helyet kaphatnak itt naposabb részeken rózsák, valamint liliumok is. Jelentőségük azért nagy, mert vonzzák a tekintetet és oldják a kerítés szigorú vonalvezetését. Igazán látványos elemei lehetnek az előkertnek.

A kert hátsó részében kialakítandó pihenőkertek hangsúlyos növényei lehetnek terebélyesebb fák árnyékában a rododendronok, ám ide célszerűbb minél később virágzókat választani, amikor már elég jó idő van ahhoz, hogy hosszú időt töltsön el az ember a kertben és gyönyörködjön bennük. Éppen ezért liliumot nem éri meg a pihenőkertbe telepíteni, viszont lugasra, pergolára bátran futtathatunk rózsát, mely egész nyáron át elkápráztat virágaival. Összességében olyan fajokra kell koncentrálni, melyek segítségével csendes zugot lehet kialakítani, harmóniát teremtenek és látványukkal vagy illatukkal elbűvölnek.

ANYAGHASZNÁLAT

A falusias településeken karakter megőrzésének szempontjából javasolt a cserép és a természetes pala használata tetőfedésre.

Kerülendő a hullámpala- és fémlemezfedés, melyek nem illenek a településképbbe.

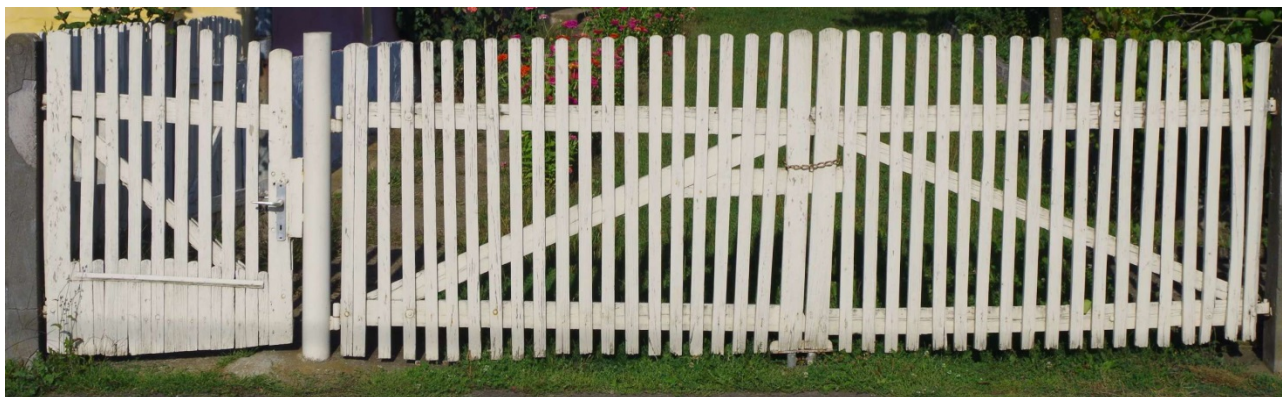
Ajánlott a térkő burkolat alkalmazása utak és járdák burkolásánál.

KAPUK, AJTÓK, ABLAKOK

Váton a népi hagyományokat őrző nyílászárók alkalmazása elfogadott. Anyaghasználatban elsősorban a fa javasolt. Az áttört kapura, faablakra és -ajtóra láthatóak példák, melyek illenek a település karakteréhez.

TORNÁCOK, RÉSZLETEK

A magyar népi építészet jellegzetes elemei a tornácok. A községben már nem sok példát találni rájuk, némelyik közülük felújításra is szorul, de így is összességében jól tükrözik az építészeti hagyományokat.

A történeti településrészen látható a ház végéből nyíló, a mezőgazdasági telekre néző tornác, továbbá a község ismertetőjegyei közé tartozik az oldaltornác is, mely esetenként az utcai homlokzatról is megnyitásra került.

A kertvárosias településrész modernebb épületei esetén a tornác az utcafrontra helyeződik át, igazodva a kis előkerthez.

HOMLOKZATKÉPZÉS

Anyaghasználatban a természetes anyagokra kell törekedni, melyek közel állnak a település szelleméhez. A településközpont épületei javarészt utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel épültek, mely meghatározza a homlokzatok építészeti karakterét.

Bár a homlokzat stílusának megállapítása nem könnyű feladat (mivel a népi mestereket nem kötötték a stílusok szabályai), kimondható, hogy Vátra nem jellemző a díszített, népies hagyományokat idéző homlokzatképzés.

MAI PÉLDÁK

Régi, népi építészeti karaktert hordozó épületek felújítása vagy új építésű házak elhelyezése hagyományos épületek környezetében

Amennyiben régi ház bővítését tervezzük, településképi szempontból javasolt az utcai homlokzat megtartása. A népi építészet alkotásainak arányrendszere, a szomszéd épületek egymásra figyelő, egyszerű épületei a mai házak tervezői számára is példát mutatnak. Nagyobb méretű épületrész vagy nyílászáró az udvar felé, lehetőség szerint az utca felől semleges homlokzati anyaggal burkolva legyen kialakítva.

UTCÁK, TEREK

7

Vát településszerkezetét elsősorban a 86-os főútra merőleges utcák hálózata határozza meg. A történelmi településrész egyes részeit leszámítva az útburkolat minősége kedvezőnek mondható. A főtér hiányából adódóan a község központi részét a Fő úton található római katolikus templom valamint a játszótér jelenti. Utóbbi remek szabadtéri programok helyszíne is, mely a kisgyermekes családok és a fiatal lakosság mindennapi rekreációs tere is egyben. A történelmi településrészen az utcákat vizesárok, míg az újabb településrészen keskeny zöldfelületi sáv választja el a telkektől. Vát középületei a Fő útra koncentrálódnak.

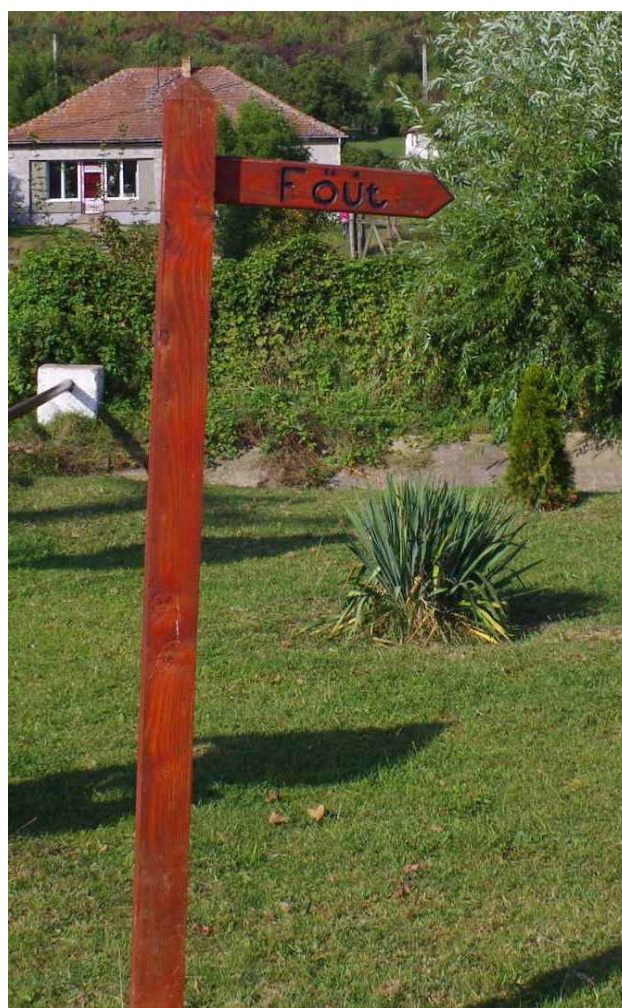

8

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

Az épületek homlokzatán kerülendők a fényreklámok és molinók, helyettük a környezethez illeszkedő cégérek és táblák elhelyezése javasolt.

IMPRESSZUM

VÁT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

HONLAPCÍM: www.vat.hu

E-MAILCÍM: onkormanyzat@vat.hu

CÍM: 9748 Vát, Fő út 6.

TELEFON: 06-94 543-058

POLGÁRMESTER: Pup József István

FŐÉPÍTÉS: Farkas István

FŐÉPÍTÉS E-MAILCÍME: vat@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Bodnár Emőke, Dinnyés Magdolna, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit, Sághegyi Adél Laura

SZÖVEG: Bodnár Emőke, Bujáki Bence, Dinnyés Magdolna, Kovács Krisztián

FOTÓ: Farkas István

ÁBRÁK: Lechner Nonprofit Kft.

GRAFIKAI TERVEZÉS: Dinnyés Magdolna, Kőrösi Emese Edit

Vát, 2018. április 18.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag Váton készültek!

Az 5-6. és 8. fejezetekben szereplő javaslatok között máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amelyek a település arculatát, karakterét kedvező irányba módosíthatják.

A kézikönyvben kerülendő példaként szereplő képek nem a településen készültek.